

Лекція 3

Система управління та регулювання міжнародного агробізнесу

Зміст

1. Міжнародні економічні організації та їх вплив на розвиток агробізнесу.	1
2. Загальна характеристика ООН.....	2
3. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).....	4
4. Всесвітня продовольча програма ООН.	10
5. Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку	11
6. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)	12

1. Міжнародні економічні організації та їх вплив на розвиток агробізнесу.

Міжнародна економічна організація - організація, створена на основі міжнародних угод, з метою уніфікації, регулювання, вироблення спільних рішень у сфері міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні організації в залежності від напрямків поділяються на універсальні та спеціалізовані.

До універсальних міжнародних економічних організацій належать:

- Економічна та Соціальна рада ООН;
- Світова організація торгівлі (СОТ);
- Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР);
- Азіатсько-тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС);
- Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН);
- Європейська економічна комісія ООН;
- Міжнародна торгова палата;
- Організація Чорноморського економічного співробітництва.

До спеціалізованих міжнародних економічних організацій відносяться організації, до сфери діяльності яких входить певне вузьке коло економічних відносин. Прикладами таких організацій є:

- Всесвітня організація інтелектуальної власності;
- Консультативна служба з міжнародних інвестицій;
- Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ);
- Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО);
- Міжнародна асоціація повітряного транспорту;
- Міжнародна морська організація;

Всесвітня митна організація;
 Всесвітня туристична організація;
 Міжнародна автотранспортна спілка;
 Міжнародний газовий союз;
 Міжнародний союз залізниць;
 Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК);
 Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО);
 Міжнародний інститут статистики;
 Міжнародний інститут уніфікації приватного права (УНІДРУА).

Як бачимо більшість міжнародних організацій входить до складу Організації Об'єднаних Націй.

2. Загальна характеристика ООН

Всього до складу ООН входять 193 держави. Серед країн-членів ООН можна знайти всі суверенні країни, окрім Ватикану. Таке поважне представництво потенційно дозволяє розглядати та вирішувати будь-які питання глобального або регіонального рівня. Зокрема, ООН спроможна гасити збройні конфлікти, як це було неодноразово продемонстровано у XX столітті (Ірак, колишня Югославія, Сомалі).

Штаб-квартира організації знаходиться у Нью-Йорку. Також ООН має додаткові офіси у Відні, Женеві, Найробі та Гаазі. Організація користується шістьма офіційними мовами: англійською, арабською, іспанською, китайською, російською та французькою.

До структури ООН входить шість основних органів: Генеральна Асамблея, Рада Безпеки, Економічна та Соціальна Рада, Секретаріат, Міжнародний Суд та Рада з Опіки. Щоправда, останній орган формально призупинив свою діяльність з 1994 року. Головною посадовою особою ООН є Генеральний секретар. З 1 січня 2017 року цю посаду обіймає португальський політик і дипломат Антоніу Гутерреш.

Завдання та діяльність Організації Об'єднаних Націй регламентуються цілями та принципами, викладеними у її [Статуті](#).^[2] Система ООН складається з власне ООН і багатьох пов'язаних з нею програм, фондів і спеціалізованих агентств, кожне з яких має власне членство, керівництво і бюджет. Програми та фонди фінансуються за рахунок добровільних внесків. Спеціалізовані агентства – це незалежні міжнародні організації, що фінансуються за рахунок добровільних і фіксованих внесків.

Головна місія Організації Об'єднаних Націй – підтримання міжнародного миру та безпеки. ООН робить це шляхом попередження конфліктів; допомоги сторонам

конфлікту досягти миру; миротворчої діяльності; та створення умов для збереження і зміцнення миру. ООН також заохочує сталий розвиток, захищає права людини і працює для розвитку та дотримання міжнародного права. Крім того, Організація також координує операції з гуманітарної допомоги.

Ми розглянемо діяльність тих міжнародних організацій, які безпосередньо впливають на розвиток аграрного бізнесу, зокрема в Україні. На сьогодні Україна є членом 23 організацій у сфері сільського господарства. Згідно уповноваження центральних органів виконавчої влади на виконання зобов'язань, що випливають з членства України в міжнародних організаціях, Міністерство аграрної політики та продовольства України відповідальне за співробітництво з:

- [Міжнародним союзом з охорони нових сортів рослин \(УПОВ\)](#);
- [Міжнародна асоціація з контролю за якістю насіння \(ISTA\)](#);
- [Міжнародною радою по зерну \(МРЗ\)](#);
- [Міжнародною організацією з цукру \(МОЦ\)](#);
- [Міжнародною організацією виноградарства та виноробства \(МОВВ\)](#).

Крім того, центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України, активно співпрацюють з міжнародними організаціями в сфері своєї компетенції. Зокрема,

Держрибагенство

- Комісія по збереженню морських живих ресурсів Антарктики (ККАМЛР);
- Організація з рибальства у Північно-Західній Атлантиці (НАФО);
- Змішана комісія із застосування Угоди про рибальство у водах Дунаю.

Держгеокадастр

- Асоціація національних картографо-геодезичних та кадастрових служб європейських країн (Eurogeographics);
- Група експертів ООН з географічних назв (UN-GEGN);
- Міжнародна картографічна організація (ICA);
- Міждержавна рада з геодезії, картографії та дистанційного зондування Землі країн - учасниць СНД;
- Технічний комітет по стандартизації географічної інформації.

3. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Діяльність ФАО.

Діяльність ФАО спрямована на зменшення гостроти проблеми бідності і голоду в світі шляхом сприяння розвитку сільського господарства, поліпшення харчування і вирішення проблеми продовольчої безпеки — доступності всім і завжди харчування, необхідного для активного та здорового життя. ФАО діє як нейтральний форум, а також як джерело знання та інформації. Допомагає країнам, що розвиваються, і країнам в перехідному періоді модернізувати і поліпшити сільське господарство, лісівництво та рибальство.

Сфери діяльності ФАО

Спеціальні програми ФАО допомагають країнам готуватися до можливого виникнення кризового стану з продовольством і, у разі необхідності, передбачають надання допомоги. У середньому ФАО одночасно здійснює на місцях близько 1800 заходів.

Проекти ФАО щорічно залучають понад 2 мільярди доларів пожертвуваль від закладів та держав, що вкладаються в розвиток села та сільське господарство. Бюджет ФАО на 1998—1999 рр. становив 650 мільйонів доларів. ФАО керує Конференція держав-членів, що скликається раз на два роки. Конференція обирає Раду, що складається з 49 членів і діє як керівний орган між сесіями Конференції. В 1979 році Конференція встановила Всесвітній день продовольства, надалі підтриманий ООН. Цей день відзначається 16 жовтня — день заснування ФАО. ФАО надає статистику з сільського господарства і доступ до своєї бази даних. Для отримання CD-ROM зі статистикою і доступу до бази необхідно заплатити 1200 доларів США. На сайті статистичного підрозділу ФАО повідомляється, що кошти необхідні для вдосконалення механізмів представлення інформації^[1].

Метою діяльності ФАО є передусім забезпечення продовольчої безпеки і гарантування регулярного доступу населення світу до високоякісних продуктів харчування. ФАО діє як нейтральний форум, а також як джерело знань та інформації. Організація допомагає країнам, що розвиваються, і країнам, що перебувають в перехідному періоді модернізувати і покращити сільське господарство, лісівництво та рибальство.

Штаб-квартира організації розташована у м.Рим (Італійська Республіка), а представництва розміщуються в понад 130 державах світу. До складу організації входять 194 держави, два асоційованих члена і одна організація - Європейський Союз.

Кожні два роки представники держав-членів ФАО збираються на Конференцію, на якій вони підводять підсумки роботи за минулий період, а також затверджують план роботи та бюджет на наступний період.

Учасники Конференції також обирають Генерального директора. Згідно зі Статутом ФАО, регулярна сесія Конференції має відбуватися у червні, однак за домовленості може бути перенесена на будь-який місяць. Спеціальна сесія має відбуватися, якщо її призначає Рада або цього вимагає третина країн-членів.

Конференція обирає склад Ради на трирічний термін. Цей орган складається з 49 представників країн-членів ФАО. Рада необхідна для того, щоб між сесіями Конференції діяти як її виконавчий орган і приймати рішення у справах, які не виносяться на Конференцію. Засідання Ради скликаються за необхідності, однак їх повинно бути не менше п'яти за дворічний термін.

З 1 серпня 2019 року очолює організацію Генеральний директор Цюй Дуньюй (представник КНР).

Діяльність ФАО

У діяльності ФАО можна виділити п'ять пріоритетних напрямів:

- 1) сприяти знищенню голоду, боротися з відсутністю продовольчої безпеки та недоїданням;
- 2) підвищувати продуктивність та стабільність розвитку сільського господарства, лісівництва та рибальства;
- 3) скорочувати злиденність у сільських районах;
- 4) надавати допомогу у створенні безпечних та ефективних агропродовольчих систем, які мають підтримати дрібних виробників;
- 5) підвищувати стійкість сільськогосподарських систем перед загрозами та кризами (стихійні лиха, антропогенні катастрофи).

За час свого існування ФАО запустила величезну кількість програм та проєктів, які відповідають заявленим пріоритетам.

Продовольство

У 1961 році ФАО та ВООЗ створили комісію Codex Alimentarius для розробки харчових стандартів і правил, покликаних захистити здоров'я споживача, забезпечити справедливую торгівлю та встановити міжнародні норми у галузі харчування.

У 1996 році ФАО організувала Світовий харчовий саміт, який відвідали перші особи країн світу. Саміт завершився підписанням Римської декларації, яка встановила мету щодо зменшення голоду у світі на 50% до 2015 року.

У 1997 році ФАО запустила кампанію TeleFood, щоб через концерти, спортивні події та інші види діяльності збирати гроші на проєкти, які могли б підтримати дрібні фермерські господарства в усьому світі.

У 2009 році ФАО та Європейський Союз підписали договір про допомогу дрібним фермерам у країнах, які сильно постраждали від підняття цін на їжу.

Особлива програма щодо харчової безпеки була запущена ФАО для подолання голоду у світі. Програма реалізується через проекти у більше ніж 100 країнах світу і пропонує країнам рішення щодо боротьби з голодом та бідністю.

Сільське господарство

У 1952 році ФАО створила Міжнародну конвенцію із захисту рослин. Договір спрямований на запобігання поширенню шкідників та захворювань серед домашніх та диких рослин. Серед функцій договору – ведення списку рослинних шкідників, відстежування епідемій шкідників та надання технічної підтримки країнам-членам ФАО.

Упродовж 1990-х років ФАО взяла на себе провідну роль у просуванні методів боротьби зі шкідниками рису в Азії. Сотні тисяч фермерів пройшли тренування у Фермерській польовій школі.

ФАО допомагає країнам, що розвиваються, формувати сільськогосподарську політику, розробляти програми та проекти. Організація просуває ідеї збільшення інвестування у сільське господарство. Заради цього ФАО мобілізує зусилля міжнародних інвестиційних організацій, регіональних банків та надає власні ресурси.

ФАО просуває програму «Системи сільськогосподарської спадщини світового значення». Програма спрямована на виявлення та захист унікальних систем та їхнього біорозмаїття у контексті стабільного сільськогосподарського розвитку.

Лісівництво

Одна з цілей ФАО полягає у збалансованому підході до використання лісів світу. Організація намагається знайти консенсус між потребами у збереженні природи та соціальними й економічними інтересами населення, яке мешкає у лісовій місцевості. ФАО виконує різноманітні функції у сфері лісівництва: слугує форумом для міжнародного діалогу, надає інформаційні послуги, технічну підтримку та допомагає країнам, що розвиваються, впроваджувати ефективні програми у цій галузі. Також ФАО робить регулярні оцінки стану лісових ресурсів світу.

Діяльність ФАО триває не одне десятиліття й відзначається різноманітністю. Організація допомагає збирати гроші на потужні глобальні програми, встановлює міжнародні стандарти і правила, організовує міжнародні форуми з питань харчування та сільського господарства, укладає міжнародні угоди, які сприяють захисту біорозмаїття, надає інформаційну підтримку, проводить навчання та тренінги, допомагає формувати державну стратегію у галузях харчування та сільського господарства.

Цікаво, що при цьому діяльність ФАО упродовж десятиліть піддавалася критиці з різних причин, включаючи обвинувачення в бюрократизмі, непотизмі, непрофесіоналізмі та байдужості до питань боротьби з голодом. Зокрема й через подібну критику у світі з'явилися інші міжнародні організації, які опікуються питаннями харчування та сільського господарства: Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку, Всесвітня продовольча рада та навіть Всесвітня

продовольча програма ООН. Попри критичні зауваження, які можна адресувати до діяльності будь-якої великої структури, користь від роботи ФАО є очевидною. І українська сільськогосподарська галузь наразі може в цьому переконатися на власному досвіді.

Україна та ФАО

Україна приєдналася до ФАО у 2003 році (Закон України від 25 листопада 2003 року № 1334-IV “Про прийняття Статуту Продовольчої та сільськогосподарської організації Організації Об'єднаних Націй”).

Довідково: у 2006 році радником Генерального директора цієї організації було обрано, Героя України, доктора біологічних наук, професора, академіка НАН України та НААН України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата премії ім. В.Вернадського Мельничука Дмитра Олексійовича, ректора НУБІП, який очолював його з 1984 року протягом 30 років.

Взаємодія з організацією здійснюється відповідно до Рамкової програми співробітництва Україна – ФАО. Впроваджені в її рамках проекти зробили вагомий внесок у формування політики розвитку сільського господарства та сільських територій України, нарощування потенціалу національної системи фітосанітарної сертифікації, надання сільськогосподарських дорадчих послуг, покращення доступу до експортних ринків, розвиток сільськогосподарських кооперативів, а також удосконалення системи якості і безпечності продукції.

Україна є членом більшості технічних комітетів та статутних комісій ФАО (комітетів з сільського господарства, з проблем сировинних ринків, лісівництва, Фітосанітарної комісії, Комісії генетичних ресурсів, Комісії «Кодекс Аліментаріус» та ін.), стороною низки конвенцій.

Це обумовлює важливість системної участі представників органів державної влади, асоціацій, експертів НУО та українських фахівців у їхній діяльності. Починаючи з 2015 року, діяльність ФАО в Україні була зосереджена на проєктах з надання екстреної допомоги та сприяння сталому розвитку.

Зокрема, у 2016 році Україна та ФАО уклали угоду про співробітництво на 4 роки. Одним із найважливіших завдань угоди було визначено покращення бізнес-клімату та створення стабільної нормативно-правової бази.

Другим важливим пріоритетом було визнано курс на проведення земельної реформи, у межах якої необхідно допомогти дрібному землевласнику з придбанням земельного наділу.

Також серед пріоритетів було виділено розвиток агропродовольчих ланцюгів і вихід на міжнародні ринки та раціональне використання природних ресурсів.

До сталого розвитку також можна віднести проєкт моделі управління українськими лісосмугами, який з 2018 року розроблявся ФАО разом з місцевими

організаціями. У межах проєкту було зібрано пул експертів та розроблено детальну інструкцію того, як правильно працювати з лісосмугами.

Крім цього, 8 лютого 2021 р. Україна офіційно набула членство у Комітеті з всесвітньої продовольчої безпеки в ході його 47-ї сесії. Цей формат є міжнародною платформою для інклюзивного міжурядового діалогу з ключових питань продовольчої безпеки та харчування.

Після початку російського вторгнення у 2022 році Україна зіткнулася з низкою сільськогосподарських та, як наслідок, економічних проблем.

По-перше, в умовах війни ускладнився процес збору урожаю.

По-друге, виникли проблеми зі зберіганням зерна, оскільки через війну Україна не встигла продати залишки минулорічного врожаю, і частина зерносховищ виявилася переповненою.

По-третє, досить довгий час було заблоковано морську торгівлю, що ускладнило економічну ситуацію.

Слід також додати, що Україна входить до п'ятірки найбільших світових експортерів пшениці, тож проблеми з вивозом українського зерна впливають на глобальну економіку.

За таких обставин ФАО запустила програму фінансової допомоги сільськогосподарському сектору України.

Згідно з програмою, ФАО планує привернути гуманітарної допомоги на 180,4 млн доларів.

У межах допомоги фермерським господарствам буде надано засоби для зберігання зерна, включаючи модульні сховища та поліетиленові рукава, обладнання для завантаження та розвантаження зерна. Також лабораторії отримають технічне обладнання, що дозволить дотримуватись міжнародних стандартів якості тваринної та харчової продукції.

4 листопада 2022 року підписано Угоду між Кабінетом Міністрів України та Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН – (Food and Agriculture Organization, FAO (ФАО) про створення в Україні Проєктного офісу ФАО та надання організацією допомоги нашій державі

Довідково: З української сторони документ за дорученням КМУ підписала Перший віцепрем'єр-міністр - міністр економіки України Юлія Свириденко, а від Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН - заступник Генерального директора ФАО Лоран Тома.

Ця угода дозволяє розширити співпрацю в країні, підвищити сільськогосподарський потенціал України та захистити продовольчу безпеку кожного вразливого українця.

Ситуація з продовольчою безпекою в Україні різко погіршилася після початку війни 24 лютого 2022 року, яка призвела до великого знищення посівів, сільськогосподарської та іншої цивільної інфраструктури та порушила ланцюжки постачання та створення вартості.

Нещодавня загальнонаціональна оцінка ФАО впливу війни на сільське господарство та сільські домогосподарства показує, що кожен четвертий із 5 200 респондентів скоротив або припинив сільськогосподарське виробництво через війну.

За фінансової підтримки, зокрема, Японії, Канади та Minderoo Foundation, ФАО спільно з Урядом України реалізує Стратегію щодо підтримки зберігання зерна. Мета програми - допомога фермерам тимчасовими засобами для зберігання врожаю та підтримка на високому рівні експортного потенціалу України.

У цілому на здійснення Плану швидкого реагування в Україні та Стратегії щодо підтримки зберігання зерна ФАО планує залучити \$180,4 млн.

Окрім цього ФАО допомагає дрібним фермерам з насінням озимої пшениці: зараз організація передає аграріям 5 тисяч тонн насіння для забезпечення врожаю у 2023 році.

З початку широкомасштабного вторгнення ФАО надала десяткам тисяч українських виробників екстрену сільськогосподарську допомогу у вигляді насіннєвого матеріалу та підтримує сільські домогосподарства багатоцільовою грошовою допомогою і ваучерами на придбання сільськогосподарських засобів виробництва та інструментів.

У березні-травні 2022 року надзвичайну сільськогосподарську допомогу надали понад 6 000 осіб. сільських домогосподарств. Ця допомога покривала гостру потребу населення у засобах сільськогосподарського виробництва, готівці, насінні овочів та насіннєвій картоплі для продовження виробництва продуктів харчування для домашнього споживання.

Поскілки війна триває, учасники ринку, включаючи велику кількість домашніх та сімейних ферм, індивідуальних виробників, невеликих компаній, трейдерів та переробників, мають труднощі з доступом до ресурсів, фінансів та інвестицій для забезпечення безперервності та розширення операцій.

Основні труднощі, які очікуються в найближчі кілька місяців як у рослинництві, так і в тваринництві, пов'язані з низькою вигодою від продажу продукції, обмеженим доступом до добрив чи пестицидів, а також до палива чи електроенергії для живлення обладнання.

Тому організацією ФАО через Державний аграрний реєстр України (ГАР) буде запущено Програму для підтримки функціонування та зміцнення виробничо-збутових ланцюгів у сільському, рибному та лісовому господарстві та їх адаптація до умов воєнного часу, що фінансується Європейським Союзом, починаючи з березня 2023 року, відповідні гранти надаватимуться сільськогосподарським виробникам та сільськогосподарським підприємствам для створення вартості у наступних ланцюжках.

Гранти у розмірі від 1 000 до 25 000 доларів США виплачуватимуть в українських гривнях (UAH) за чинним обмінним курсом, і бенефіціари повинні будуть внести відповідний внесок для фінансування інвестицій, що пропонуються.

Конкретні критерії прийнятності та відбору, а також процедурні та адміністративні вимоги до подання заявки будуть опубліковані в рамках рекламної кампанії, яка, як очікується, буде запущена найближчим часом.

Реалізація цієї програми дасть можливість сільським домогосподарствам, дрібним фермерам та малим сільськогосподарським підприємствам отримати вигоду 15,5 млн доларів США.

В першу чергу проект буде запроваджений у Львівській, Івано-Франківській, Закарпатській та деяких частинах Чернівецької області.

Крім того, Проектом передбачено також надання допомоги Національній академії аграрних наук у збереженні унікальної національної колекції генетичних ресурсів рослин, що має світове значення за обсягом та різноманітністю генетичного матеріалу шляхом їх переміщення у безпечне місце зберігання та покращить базу даних колекцій за допомогою сучасної ІТ-підтримки.

Довідково: У 2023 році ФАО знадобиться \$1,9 млрд, щоб охопити 48 млн людей рятувальною допомогою та засобами до існування.

4. Всесвітня продовольча програма ООН.

Всесвітня продовольча програма (ВПП) є найбільшою гуманітарною установою, що займається проблемами голоду у світі і сприяє забезпеченню продовольчої безпеки.

ВПП заснована у 1961 році як орган з продовольчої допомоги в системі ООН і нині має офіси у 80 країнах. Протягом 2019 року вона надала допомогу 97 мільйонам людей у 88 країнах, що становить найбільший показник з 2012 р. При цьому дві третини своєї діяльності проводиться в зонах конфліктів.

ВПП підтримує національні та регіональні зусилля щодо забезпечення продовольчої безпеки для всіх, у тому числі для найбідніших і найуразливіших дітей, жінок і чоловіків. Для досягнення цієї мети програма працює з різними партнерами, такими як уряди, установи ООН, неурядові та міжнародні організації, громадянське суспільство і приватний сектор.

За свої зусилля у боротьбі з голодом, за внесок у покращення умов для миру в районах, що постраждали від конфліктів, а також за діяльність щодо запобігання використанню голоду як зброї під час війни і конфліктів у 2020 році Всесвітня продовольча програма ООН стала лауреатом Нобелівської премії миру.

Співробітництво з ВПП реалізовується на основі контактів із керівництвом і операційними підрозділами штаб-квартири ВПП у м.Рим та Регіонального бюро ВПП з питань Близького сходу, Північної Африки, Центральної Азії та Східної Європи у м.Каїр.

Всесвітня продовольча програма (ВПП) активно допомагає українцям з перших днів війни. ВПП надає підтримку харчовими продуктами, а також має програму грошових виплат для внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих категорій населення.

Мінреінтеграції України разом з цією організацією реалізують спільний гуманітарний проєкт із забезпечення продуктовими наборами маломобільних переселенців, яких евакуювали з небезпечних регіонів. Вже доставлено продукти для близько 5 тисяч громадян у майже 150 спеціалізованих установ. Проєкт триває і буде продовжений на наступний рік.

З початку війни ВПП доставила в Україну більш ніж 137 тисяч тонн продовольчої гуманітарної допомоги, переважно у важкодоступні й небезпечні прифронтові райони та на деокуповані території. Також ВПП виплатила грошову допомогу 2,2 мільйона українців на загальну суму понад 370 млн доларів США.

У рамках взаємодії з ВПП існують можливості для більш активної зовнішньоекономічної діяльності України і нарощування експортної діяльності українських компаній-виробників.

У цьому контексті значний потенціал має участь українських компаній у тендерах із закупівлі товарів для потреб міжнародних гуманітарних проєктів ВПП, яка щороку закуповує різних товарів та послуг, передусім продовольства на суму до 4 млрд.дол.США в рамках електронної системи «Глобальний ринок ООН».

5. Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку

Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР) — багатобічна фінансова установа, створена в 1977 році за рішенням Всесвітньої продовольчої конференції 1974 року, — вирішує завдання боротьби з голодом і бідністю в сільських районах країн, що розвиваються.

Членами МФСР є три групи держав: розвинені держави-донори — 22 країни, які входять до Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР); держави-донори, що розвиваються, — 12 країн, які є членами Організації країн — експортерів нафти (ОПЕК); інші держави, що розвиваються, — одержувачі допомоги. Всього в діяльності установи бере участь біля. 190 країн.

Фонд мобілізує ресурси, роблячи можливим для бідних сільських домогосподарств поліпшити своє харчування, збільшити сільськогосподарське виробництво й доходи. У крайній бідності, якої майже завжди супроводжують хронічний голод і недоїдання, перебувають 75 відсотків жителів сільських районів, найчастіше жінок і представників корінних народів.

Кількість людей, що відчували голод у минулому році, зросла до 828 мільйонів осіб, це на 46 мільйонів людей більше, ніж попереднього року.

За оцінками дослідників, навіть за умови відновлення світової економіки, 670 мільйонів людей у світі будуть відчувати голод до 2030 року.

МФСР надає пряме фінансування у вигляді позик і грантів, залучає додаткові ресурси для реалізації своїх проєктів і програм. Умови кредитування варіюються залежно від величини валового національного продукту на душу населення в конкретній країні. МФСР працює з багатьма установами, у тому числі із Всесвітнім банком, регіональними банками розвитку, іншими регіональними кредитно-

фінансовими установами й установами Організації Об'єднаних Націй. Багато хто з них спільно фінансують проекти МФСР.

Основними фінансовими ресурсами МФСР є внески від держав-членів, а найбільшими внесками є країни Великої вісімки: 11% внесків від США, Німеччина – 7%, Японія – 7% та інші.

У керівний орган МФСР — Раду керуючих, яка скликається щорічно — входять усі держави-члени. Виконавча рада в складі 18 членів і 18 заступників спостерігає за операційною діяльністю Фонду, затверджує надання позик і грантів.

6. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)

Організація економічного співробітництва та розвитку — міжнародна організація, що об'єднує 37 країн світу, більшість з яких є країнами з високим доходом громадян і високим індексом людського розвитку і розглядаються як розвинені.

Довідково:

Члени-засновники (1961, в алфавітному порядку):

Австрія, Бельгія, Велика Британія, Греція, Данія, Ірландія, Ісландія, Іспанія, Італія, Канада, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Португалія, США, Туреччина, Франція, Швейцарія, Швеція.

Приєдналися пізніше (відсортовано за роком приєднання):

Японія (1964), Фінляндія (1969), Австралія (1971), Нова Зеландія (1973), Мексика (1994), Чехія (1995), Південна Корея (1996), Угорщина (1996), Польща (1996), Словаччина (2000), Чилі (2010), Словенія (2010), Ізраїль (2010), Естонія (2010), Латвія (2016), Литва (2018), Колумбія (2020)

Договір про ОЕСР був підписаний 14 грудня 1960 року в Парижі, але набув чинності 30 вересня 1961 року на базі Європейської організації економічного співробітництва з метою координації економічної політики країн — членів ОЕСР і погодженням програми допомоги країнам, що розвиваються.

Штаб-квартира розміщена в Парижі (Франція).

Поточним генеральним секретарем ОЕСР є Хосе Анхель Гурріа Тревіньо (з 2006 року).

ОЕСР також активно співпрацює з державами світу, які не є членами організації (зокрема з Україною), у рамках спеціалізованих програм, міжнародних заходів тощо.

Україна розпочала співпрацю з ОЕСР у 1997 р.

У 2003 р. Урядом України створена міжвідомча Координаційна рада у зв'язках з ОЕСР.

Україна співпрацює з ОЕСР у рамках виконання Євразійської програми конкурентоспроможності (проект ОЕСР «Стратегія секторної конкурентоспроможності для України»).

У лютому 2013 року Кабінет Міністрів України затвердив план дій щодо поглиблення співробітництва між Україною та Організацією економічного співробітництва та розвитку на 2013—2016 роки.

13 березня 2014 року ОЕСР призупинила процес вступу Російської Федерації через її політику стосовно України. Також країни — члени ОЕСР вирішили поглибити співпрацю з Україною для подальшого зміцнення нинішньої співпраці, а також поділитися досвідом з новим керівництвом, щоб воно успішно вирішило посталі перед ним проблеми.

2 липня 2014 року підписаний Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо поглиблення співробітництва.

У квітні 2015 року було підписано План заходів з реалізації Меморандуму, перегляд якого було здійснено Урядом України та ОЕСР у 2019 році.

Він складається з трьох основних компонентів:

1. Боротьба з корупцією;
2. Державне управління та верховенство права;
3. Інвестування та бізнес клімат.

План визначає 28 розроблених ОЕСР інструментів, на приєднання до яких Україна могла б подати заявку, та десять робочих органів ОЕСР, до яких Україна може відправити запит щодо партнерства.

Метою очолюваної українським урядом Координаційної ради ОЕСР Україна є поширення стандартів та передових практик ОЕСР серед міністерств та моніторинг виконання Плану заходів.

У 2021 році Меморандум про взаєморозуміння щодо поглиблення співробітництва було поновлено на п'ять років до 2025 року

У липні 2022 року Україна подала заявку щодо набуття Україною членства в ОЕСР. Крім того, 2 серпня 2022 року був направлений запит України на приєднання до Робочої групи ОЕСР з питань хабарництва.

5 жовтня 2022 року ОЕСР почала переговори про вступ України¹.

12 грудня 2022 року стало відомо, що у Києві запустять так званий "Офіс зв'язку" Організації економічного співробітництва та розвитку.

Основними напрямками впливу міжнародних організацій на розвиток міжнародного аграрного бізнесу є

Нормативне регулювання:

Міжнародні організації встановлюють стандарти та правила, сприяючи стабільності та взаємодії в міжнародному аграрному бізнесі.

Підтримка сталого розвитку:

Роль організацій у сприянні сталому аграрному розвитку через впровадження екологічно чистих технологій та практик.

Фінансова підтримка:

Забезпечення фінансової підтримки та кредитування для розвитку аграрних підприємств та сільських господарств.

Обмін інформацією та дослідження:

Сприяння обміну досвідом та інформацією між країнами для підвищення ефективності аграрних практик.

Розвиток торгівлі:

Забезпечення вільного та справедливого доступу до міжнародних ринків для аграрних продуктів.

Боротьба з глобальними викликами:

Міжнародні організації грають ключову роль у спільній боротьбі з глобальними викликами, такими як зміни клімату та голод.

Створення партнерств:

Формування партнерств між державами та приватним сектором для спільного вирішення проблем та підтримки аграрного розвитку.

Захист прав споживачів:

Встановлення стандартів безпеки та якості продукції для захисту прав споживачів та підвищення довіри до аграрних товарів на світовому ринку.

Сприяння інноваціям:

Заохочення інновацій в аграрному секторі через фінансову, технічну та організаційну підтримку.

Соціальна відповідальність:

Заохочення підприємств у сфері агробізнесу до соціально відповідальної діяльності та врахування соціокультурних аспектів.